MASARYKOVA UNIVERZITA
PRÁVNICKÁ FAKULTA
KATEDRA PRÁVNÍ TEORIE

Posudek oponenta bakalářské práce

Student: Horst Hanzlík

Obor: Teorie a praxe přípravného řízení trestního

Název práce: Právo a morálka - právní moralismus

Vedoucí bakalářské práce: JUDr. Tomáš Sobek, Ph.D.

Oponent bakalářské práce: Martin Škop

Rok odevzdání práce: 2014

I.
Náročnost tématu práce

Zvolené téma je i přes svou rozšířenost stále aktuální a náročné na zpracování. V předložené bakalářské práci však nelze nalézt ani stopy po originálnosti či aktuálnosti. To se týká i zdrojů práce - obecně je toto téma vždy spojeno s určitými obtížemi spojenými s prací s prameny. Pramenů je celá řada a jsou různé úrovně, přičemž je obtížné mezi nimi volit. Navíc, pokud má být taková práce aktuální, musí vyjít ze zahraničních pramenů. Avšak v tomto případě se setkáme s pouze velmi malým využitím pramenů. Předložená práce tak pouze nabízí některé úvahy či hodnocení, aniž by byly věcně podloženy.

II.
Splnění cílů práce

Vzhledem ke zpracování nelze říci, že by zadané cíle práce byly splněny. Cíle měly směřovat k legitimitě nástrojů státu k prosazování morálních požadavků. Bohužel, tyto cíle naplněny nebyly a v práci lze jen obtížně nalézt stopy vedoucí k jejich splnění.

III.
Teoretická a obsahová část práce

Předložená bakalářská práce neprokazuje, že by se student ve zvolené problematice orientoval. Již základní východiska práce nejsou správně zpracovaná. Student si plete obecné moralizování s analýzou morálních témat v práci. O tom svědčí nejen špatná práce s prameny, j ejich mizivý rozsah, ale také velmi nízká úroveň argumentace.

Student na str. 6 uvádí, že v práci představí své názory na morálku. To je samo o sobě žádoucí, a lze jen konstatovat, že tyto části do bakalářské práce patří. Nelze však zůstat pouze u nich. Je nezbytné, aby tyto názory byly věcně podloženy, aby byly ucelené a srozumitelně předložené. Žádná z těchto podmínek však není splněna. Problémem tak nejsou názory studenta, ale úroveň jejich zpracování. Celkově práce působí jako nezávazné hovory o morálce, aniž by se však čtenář dozvěděl něco o jejich podstatě či smyslu, či alespoň o úrovni jejich zpracování v morální filosofii nebo v teorii práva. V práci se lze na str. 7 dočíst, že student má právo na vyjádření vlastních názorů - s tím je nutné souhlasit. Avšak v odborném textu je nutné také trvat na úrovni jejich zpracování a věcném

podložení. Nelze se spokojit s konstatováním, že o tom bylo mnohé napsáno (nedozvíme se kým a kde) a práce tyto názory nebude rekapitulovat (str. 6 a 7). Takový postup je nežádoucí a svědčí o tom, že diplomantovi nestálo ani za to se s těmito názory seznámit, či je v práci reflektovat.
Chybné výchozí body práce jsou patrné nejen v úvodu, ale také v kapitole 1 Právo, která se věnuje zdánlivé definici pojmů. Pojem právo samotný je vyložen velmi povrchně a zcela bez příslušné literatury (viz str. 8). V tomto bodě se však student měl alespoň podívat do příslušné literatury a tato konstatování věcně podložit. Velmi krátké vymezení práva objektivního, subjektivního, ale také přirozeného a pozitivního je vzhledem k úrovni zpracování v práci zcela zbytečné. Totéž lze říci o jakési úvaze o genezi práva. Celá kapitola 1.1 (str. 8-9) je tak velmi elementárním shrnutím toho, co právo je, aniž by tyto poznámky byly nějak strukturovány, či aniž by ve svém celku dávaly smysl. To bohužel platí o celé kapitole 1. Témata, která jsou právní vědou detailně rozpracována, student shrnuje do několika řádků, aniž by bylo jasné, kam směřuje a jaký mají tyto pasáže přínos pro předloženou bakalářskou práci - přičemž odkazy na literaturu téměř chybí.
Podobně povrchně je zpracována i druhá kapitola Morálka - tato kapitola nabízí pouze volné úvahy o morálce, přičemž tyto úvahy nedávají smysl. Vzhledem k úrovni zpracování těchto definičních kapitol pak lze také konstatovat, že na základě takového vymezení nelze odborný text napsat. Problém není v tom, že student projevuje své názory, ale v tom, jak je předkládá. Po takovém vstupu je pak jasné, že student nemá tušení ani co je právo, ani co je morálka. Zdůrazňuji, že v těchto případech jsou přípustné úvahy o relativnosti těchto pojmů - ale tato relativita nemůže vyloučit racionální diskusi. Na základě předložené bakalářské práce je proto nutné konstatovat, že je nezbytné si o tématu nejprve něco přečíst, a ne se hned chlubit vlastním názorem, který studentovi nestojí ani za to, aby jej argumentačně podložil nebo aby skutečně strávil čas jeho promýšlením. Absence jakéhokoli relevantního literárního zázemí je také patrná ve zvoláních typu „Když se jim nelíbí naše, ať se vrátí tam, odkud přišli.“ (str. 16): takové prvky do odborného textu nepatří.
Zcela úsměvně působí kapitola 4.4. Paradox ochrany lidských práv. Úroveň zpracování není vhodná do žádné racionální diskuse. Student pouze zdůrazňuje své postřehy, které však nijak nereflektují ani současný stav poznání v této oblasti, ani vzájemnou provázanost či konzistentnost. Argumentace tím, že lidská práva jsou pouze pro slušné lidi (str. 26) je zcela mylná. Pro takové úvahy student nemá ani dost podkladů, ani svou úvahu nevede při zvážení všech možností a kritérií vyslovených v kritizovaném rozhodnutí Evropského soudu pro lidská práva. Tato prezentace něčeho, co vzhledem ke své elementárnosti snad ani nelze označit za názory, uzavírá již zcela volná úvaha o spravedlnosti.
Zřejmě aplikací předložených teoretických pasáží má být kapitola 5. Eutanázie. Ani v této části však téma autorovi nestálo za to, aby se k němu seznámil s právními prameny a příslušnou odbornou právní literaturou. Opět se setkáme pouze s izolovanými výkřiky ("Při čtení některých jeho myšlenek jsem zvažoval podání trestního oznámení" str. 33), které nedávají smysl a jejichž záměrem je snad pouze zcela popřít význam institutu bakalářské práce. Ani zdánlivá práce s rozhodnutími ESLP není v pořádku - nejenže se nedozvíme obsah rozhodnutí, vzhledem k absenci jakékoli citace lze mít pochybnosti, zda student tato rozhodnutí vůbec četl, nebo zda se spokojil s nějakým převyprávěním.
Celkově práce nedává smysl, není literárně ani argumentačně podložená a stává se pouze z předkládání názorů, které nemají oporu ani v literatuře (nebo ji student záměrně neuvádí) ani v příslušných soudních rozhodnutích, se kterými se student zřejmě seznámil pouze povrchně.

IV.
Formální úroveň práce

Celková úroveň vyjadřování je velmi nízká - práce nepůsobí jako odborný text, ale jako záznam nezávazných úvah, jejichž podložením se autor nijak nesvazoval. Po formální stránce je však jak

úprava, tak její formální přehlednost či členění v pořádku. Rovněž množství gramatických chyb a jazykových nesprávností je zcela v normě. Formální požadavky jsou splněny.
na základě předložené bakalářské práce však lze konstatovat, že student nebyl schopen vyhledat stávající odborné literární zázemí a pracovat s ním. V práci použil velmi málo odborné literatury, či případně relevantních soudních rozhodnutí a nebyl tak schopen dostát ani základním požadavkům kladeným na tento typ prací.

V.
Návrh klasifikace bakalářské práce

Vzhledem k úrovni zpracování navrhuji hodnocení stupněm F a navrhuji komisi při obhajobě, aby studentovi zadala ke zpracování zcela jiné téma.

Stupeň	označení	hodnota
Výborně	A	1
Velmi dobře	B	1,5
Dobře	C	2
Uspokojivě	D	2,5
Vyhovující	E	3
Nevyhovující	F	4

VI.
Doporučení pro rozpravu

Pro ústní rozpravu doporučuji především diskusi nad pojmy "právo" a "morálka", jakož i diskusi nad relevantními literárními prameny, které se tématem zabývají.

V Brně dne 3.6.2014

oponent bakalářské práce